

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

Cap. VIII. Quo modo nos in propria cognitione exerceri oporteat, ne animo
cadamus & desperemus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40093

metu. Multum energiae habet haec peccatorum consideratio, ad nos vilipendendum, & humiliter viuendum, & vsque subterram deiciendum, & multum sane in ea negotii ponendum, vt penetretur & ad praecordia vsque examine-
tur.

Si pedem figamus in consideratione effectuum & incommodorum, quae in nobis operatur peccatum veniale, quam copiosam & vberem materiam nos humiliandi & contemnendi reperiremus? Quae per peccatum natura corrupta sit, patet, quod tanquam lapis pondere suo inclinatur deorsum labi, & per peccati venialis infectionem, viuacissimam inclinationem ad terrena, quae nos tangunt, habemus, & quasi mortui ad spiritualium & diuinorum delectationem sumus. In nobis imperat, quod parere aequum erat, & pareretur, quod imperare decebat, & eo miseriarum deuenimus, vt sub corpore & cute humano tegantur bruta desideria, & corda ad terram vsque inclinentur. Prauum est cor omnium & inscrutabile, quis cognoscerit illud? Quis malitiam cordis humani pernoscat? Quantoque magis huc murum suffodias, tanto maiores abominationes inuenies, vt in figura Ezechieli ostensum fuit. Si ergo culpas nostras praesentes animo peruoluamus, multum hic earum copiam reperiemus, hoc enim est, quod ex nostra messe colligimus. Quam volubiles sumus linguae, quam in cordis custodia negligentes? quam in bono proposito instabiles? quam proprii damni & commodi amici? quam cupidi appetitui nostro obsequendi: quam amoris, voluntatis & iudicii proprii pleni? quam vitae in nobis sunt passiones? quam integrae prauae inclinationes? & quam ab illis impellimur? Valde recte ait Sanctus Gregorius in illa verba Iob. *Contra folium, quod vento rapitur, ostendis potentiam tuam: iure & recte hominem frondi conferri, vt enim haec mutatur & agitur omni vento sic & homo tentationis vento vertitur & mutatur: aliquando turbat illum ira, aliquando inanis gloria aliquando trahit*

Ezech. 8. 8.

illum appetitus auaritia & ambitionis, aliquando luxuria aliquando extollit superbia aliquando deprimat pavor & timor inordinatus. Hincque etiam dicebat Isaia: *Cecidimus quasi folium uniuersae & iniquitates nostrae quasi ventus absorberunt nos: constantia non est nec stabilitas in virtute nec bono proposito. Vberem sane nos humiliandi & confundendi materiam habemus, idque non solum si mala & peccata nostra inspiciamus sed & si opera, quae nobis bona videntur, examinemus, satis materiae ad nos humiliandum inuenire erit, ob defectus & imperfectiones, quas iis miscemus, secundum eiusdem Prophetae sententiam: *Facti sumus vt immundus omnes nos, & quasi menstrua uniuersa iustitia nostra.* De quo alibi, & ideo non plura hic.*

CAPVT VIII.

Quo modo nos in propria cognitione exerceri oporteat, ne animo cadamus & desperemus.

TANTA nostra miseria est, & tantoperimus, quae nos ad humiliationem merito prouocare debeant; vt videamus magis indigere, vt quis nobis animum addat, & erigat, ne animum perdamus & desperemus, quam ad nostri cognitionem nos exhortetur. Idque tam verum est, vt Sanctis & spiritualis vitae magistri doceant, tam profunde & alte in cognitionem miseriae & fragilitatis nostrae penetrare nos debere, vt ibi non subsistamus, ne anima diffidentia & desperationem cadat, videns se tantis miseriis exposita, & in bonis propositis tam instabilem esse: sed vt longius progrediamur ad bonitatis Dei cognitionem, & ei plane fidamus. Quare S. Paulus monet, tantam non esse debere eius tribulationem, qui peccauit, vt causa sit pusillanimitatis & desperationis. *Ne forte abundantia tribulationis absorbeatur, qui eius modi est: sed*

moderata tristitia esse debet, & spei veniam consequendi permista, ob oculos posita Dei misericordia, & nō solum subsistendo in sola peccati eiusque grauitatis & turpitudinis consideratione. Hinc dicunt non nobis in nostrā misertē & fragilitatis cognitione subsistendū, ne animū despoemus & desperemus; sed profundius in nostri cognitione penetrandū, vt nobis dissidendo, eo quod ibi nullū certum sit auxilium, cui innitatur, oculos statim in Deū figamus, & ei fidamus, hęcque ratione non solum non animo cademus, sed potius animum sumemus & confirmabimur. Quod enim te respiciendo facit ad animum demēdum, faciet Deum respiciendo ad cōfortandū, & quo plenius fragilitatem tuam cognoueris & tibi ipsi diffides, tanto fortior & robustior ad omnia eris Deum intuendo, & in eo confidendo, & omnem fiduciam in eum coniciendo.

Sed moment hic Sancti de magni ponderis negocio. Vt subsistendum nobis nō est in miserie & fragilitatis nostræ cognitione, ne in diffidentiam & desperationem cadamus; sed longius ad bonitatis, misericordie & liberalitatis diuinæ cognitionem perueniendum, & illis plane innitendum; sic etiam hic non sistendum esse, sed statim oculos retorquendos in nos ipsos, & fragilitatem nostram. Si enim in bonitatis, misericordie & liberalitatis diuinæ cognitione persisterimus, & nostri obliuiscamur, magnum hic subest periculum ne in præsumptionem & superbiam incidamus. Nimia enim nobis nostri fiducia subreper, & in ea circumspectio & timore non erimus, quo opus habemus, quod magnum præcipitium, radix & principium magnæ & horribilis ruinae. Quot hic spirituales, & qui ad cælum vsque orationis & meditationis exercitio se extollere videbantur, se hinc præcipitarunt! Quot vere Sancti & magni hinc miserabiliter ceciderunt: quod sui obliuiscuntur, quia nimis securi erant fauoribus cælo receptis. Nimirum fidebant, & nullum sibi

amplius imminere putabant periculum; hæc causa tam miserandi casus fuit. Ple-ni similibus ruinarum sunt omnes libri. Dicit Sanctus Basilius, causam enormis casus Regis Dauid in adulterium & homicidium fuisse præsumptionem, quam habuerit à Deo visitatus tam abundanti consolatione, vt dicere auderet: *Ego dixi in abundantia mea, non mouebo in aeternū.* Paulisper expecta, subtrahet Deus parumper manum, & fauores hic cessabunt, & insolite oblationes, & videbis, quid fiet: *Auertisti faciem tuam à me, & factus sum conturbatus.* Deus te in tua paupertate deseret, & habebis tuam, & malo tuo disces, postquam cecideris quod ante nosse noluiisti, quando te suo Deus fauore prosequeretur & visitabat. Similiter causa casus & negationis Apostoli Sancti Petri dicit idem Sanctus Basilius fuisse, quod præsumpserit, & nimis sibi confiderit: *Etiā si oportuerit me mori tecum; non te negabo, & si omnes scandalizati fuerint, ego nunquam scandalizabor.* valde præsumptuose dicebat, ideoque permisit Deus illum cadere, vt se humiliaret & cognosceret.

Nunquam à nobis ipsis oculi auertendi, nec nobis putandum nos in hac vita securos esse; sed cogitandum qui simus, & semper cum timore viuendum, semperq; suspicandum ne inimicus ille, quē circumferimus aliquā nobis prodicionem molliatur, & laqueum tendat, quo nos in ruina protrahat.

Sic vt quemadmodum non nobis in fragilitatis & miserie nostræ cognitione persistendum, sed statim ad Dei bonitatis cognitionem progrediendum; sic nec in Dei & misericordie & gratie ipsius cognitione manendum, sed statim ad nos flectendi oculi.

Hæc scala Iacob est, quæ ex vna parte terræ cognitionis nostræ affixa est, & altera parte culmini cæli. Hac tibi ascendendum & descendendum est, vt Angeli ascenderunt & descenderunt. Ascende ad diuinæ bonitatis cognitionem, & ibi non siste, ne præsumptio tibi obo-

Basilius.

Psal. 29.7.

Basil. ho. 22.
de humilitate
& in regulis
breuioribus
resp. 81.
Matt. 26.35.

oboriatur; sed iterum descende ad tui cognitionem, & nec ibi subsiste, ne animo cadas & diffidas, sed iterum ad diuinam cognitionem ascende, vt in illum fiduciam conicias. Semper tibi hac scala ascendendum & descendendum est.

*S. Catharina
Senensis c. 67.
dialog.*

Hac ratione isto exercitio utebatur Sancta Catharina Senensis, vt diuersis se diaboli tentationibus liberaret, quas illi diabolus adducebat, vt ipsa in dialogis refert, quod diabolus illam confusione tentaret, nitens illi persuadere, totam eius vitam fraudem fuisse: illa interim se leuabat, & exurgebat in Dei misericordia, cum humilitate dicens: Confiteor Creatori meo omnem meam vitam tenebras fuisse, ipsa vero me abdam in vulneribus Iesu Christi crucifixi, & ipse me sanguine abluit, & sic meae iniquitates confunduntur, & Creatore & Domino meo fruor. Lauabis me & super niuem dealbabor. Dum vero eam diabolus contraria tentatione per superbiam extollere volebat, & suggererebat, quod Deo grata esset, & non amplius ei opus esset se affligere nec amplius defectus suos deflere, illa se humiliabat, & diabolo respondebat: Hei misera mihi! Sanctus Ioannes Baptista nunquam peccauit, & fuit in matris utero sanctificatus, & tamen omni se austeritate & penitentia maceravit. Ego vero tanta peccata commisi, & illa nunquam defleui, nec cognoui, vt debui. Diabolus partim tantam humilitatem, partim tantam in Deo fiduciam non tolerans, illi ait: Maledicta sis tu cum illo, qui te haec docuit, nescio qua posthac te parte aggredi; si enim te confusione deiicio, tu te Dei misericordia erigis, si te extollo, tu infernum vsque te per humilitatem deiicis, & vsque in infernum me persequeris, ideoque illam dimisit, nihil enim nisi damnum sibi referebat. Eodem & nobis modo hoc exercitio vtendum, & partim erimus pauidi & abstinentes, partim fortes & hilares: pauidi de nobis ipsis, & fortes & hilares in Deo. Haec duae illae lectiones sunt, quas

Deus quotidie (vt Sanctus quidam testatur) electis suis dat, prior vt defectus suos posterior vt diuinam bonitatem perceptam habeant, quae tanto amore illos prosequitur.

CAPVT IX.

De magno bono & vilitate, quae in exercitio cognitionis sui reperitur.

VT maiori cum animo hoc nostri cognitionis exercitium attripiamus; vt sum fuit aliqua bona & vilitates inde oriundae in medium adferre. Iam vnum expositum est, videlicet esse fundamentum & humilitatis radicem, & vnicum & necessarium medium ad eandem parandam & conseruandam. Rogatus quidam seniorum patrum, qua ratione quis sibi humilitatem parare posset; respondit: Si quis sibi tantummodo & non alterius mala consideret. Quicumque oculos ab alienis defectibus ad suos conuertit, penetrat & inquirat, sibi quam notissimus, veram talis humilitatem assequetur. Hoc solum sufficebat, vt diligenter hoc exercitio uteremur, quandoquidem tantum nobis interest ad humilitatis virtutem nobis parandam.

Sancti tamen ulterius progrediuntur, & dicunt humilem sui cognitionem certioriam viam esse, ad Deum cognoscendum, quam omnium scientiarum maximum exercitium. Haecque ratio est, quam S. Bernardus allegat, haec enim omnium scientiarum & maxima & vtilissima, per hanc siquidem homo in Dei cognitionem peruenit. Hoc dicit S. Bonauentura demonstrari mysterio illo Euangelico, quo seruator noster in caeco nato operatus est, cui luto oculis imposito, visum corporalem dedit, quo se videret, & spirituale visum, quo Deum cognosceret & adoraret. Sic Dominus nos caecos natos per nostri & Dei ignorantiam, illuminat, utrum, & dicitur.